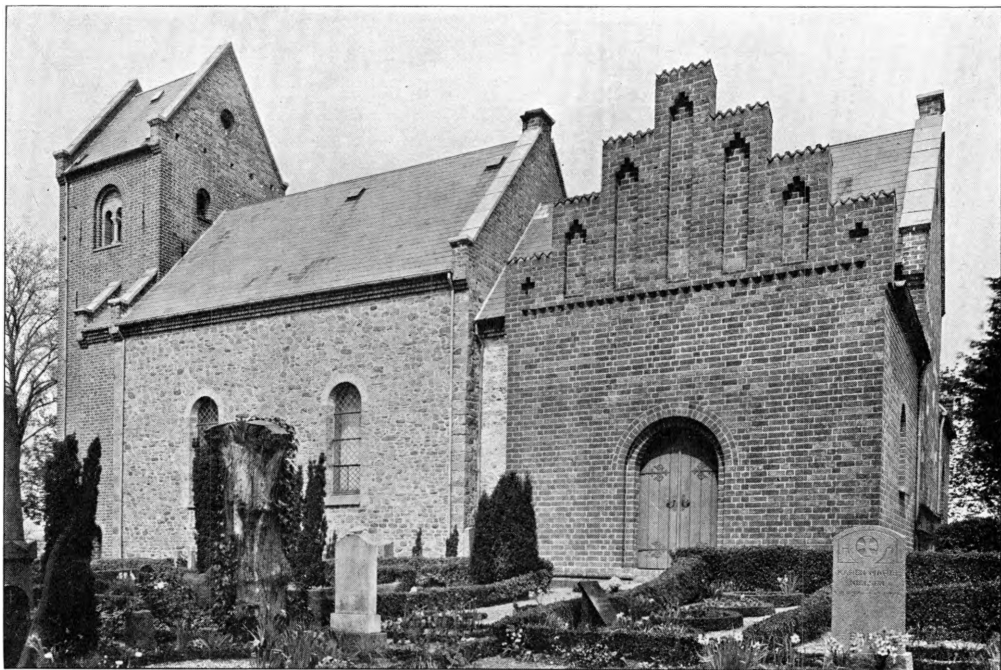

V. H. 1931

Fig. 1. Næsby. Ydre, set fra Sydøst.

NÆSBY KIRKE

TYBJERG HERRED

Næsbyholm, der nævnes som Hovedgaard paa Dronning Margrethes Tid, har ligget i Landsbyen, hvor der er sporet Ruiner tæt øst for Kirken; Gaarden udflyttedes vistnok 1553, selvom den nuværende Hovedbygning først er opført 1585¹.

3. Aug. 1584 fik Sten Brahe, Ejer af Næsbyholm, kgl. Skøde paa Jus patronatus til Næsby Kirke², som endnu tilhører Hovedgaarden.

Kirken ligger paa en Bakke ryg nordvestligt i Byen. Kirkegaarden har stærkt Fald mod Syd og Vest, svagere mod Nord. Mod Øst ligger Præstegaarden.

Bygningen, der bestaar af Kor, Skib og Taarn, Sakristi ved Korets Nordside og Ligkapel ved dets Sydside, er næsten helt ombygget 1875—76 (Arkitekt Chr. Hansen). Kor og Skib fremtræder nu som en moderne Kampestensbygning med store, rundbuede Vinduer, der har Karme af Fraadsten og Buer af Kridtsten, Tilbygningerne som røde Murstensbygninger. Mest af det gamle er synligt i Sakristiet og i Taarnet, men hist og her i de andre Bygningsdele skjuler der sig dog Murrester, som gør det muligt at eftervise Hovedtrækkene af den middelalderlige Bygnings Udviklingshistorie.

Den *romanske Kirke* var opført af *Kamp* og *Fraadsten* og har baade i sine anselige Dimensioner og i Murteknik lignet Skelby. Af Koret staar

endnu Rester af Langmurenes Østender, af Skibet Vestgavlen. Bag Sakristiets Tag ses Korets oprindelige Nordøsthjørne, sat af Fraadstenskvadre. Vestgavlens Hjørner er ombyggede, men i Taarnets Østmur staar, omend i overpudset Tilstand, den romanske Taggavl med en lav Gavlkontur, der viser, at det gamle Skib har haft samme, anselige Bredde (indvendig 7,75 m) og Højde (omtr. 8 m) som det nuværende. Planens Skævheder maa være en Arv fra det romanske Anlæg, og ved Genopførelsen er de gamle Materialer sikkert brugte i stor Udstrækning.

I den seneste Middelalder blev det romanske Kors Østgavl (eller Apsis?) nedrevet og *Koret forlænget* mod Øst med Mure, der indtil Mandshøjde er af

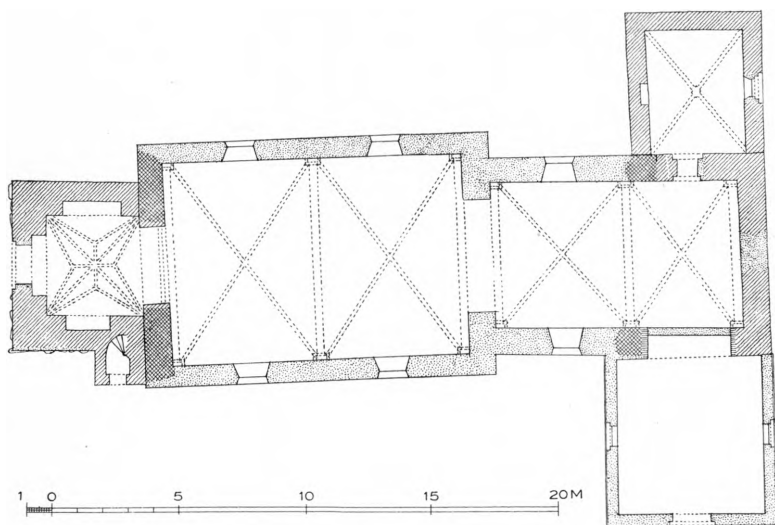

Fig. 2. Næsbjerg. Plan. 1:300. Maalt af Th. Havning 1917 (Aage Roussell 1930).

raa og kløvet Kamp, blandet med Fraadsten og Munkesten, og derover af Munkesten, hvorimellem der er indsat Rækker af Kampesten. En moderne Udmuring med Munkesten midt i Østgavlen viser rimeligvis Pladsen for et Østvindue. Taggavlen er helt moderne.

De to i gammel Stand bevarede Tilbygninger er begge fra o. 1500, af brede, tykke Munkesten i Munkeskifte. *Sakristiet* har ligesom Korforlængelsens Gavl et Par Kampestensrækker blandede i Murværket; Syldstenene er lodret rejste. Østvinduet sidder i et gammelt Spidsbuestik, men de indre Karmled er fornyede. Den syvttakkede Gavl har Højblændinger med vekslende Afslutninger: spidsbuede, tvillingdelte i to smaa Trappestik paa Konsol eller vandret falsede. Under Savskiftet er der yderligere to fladbuede Murblændinger i Højde med Rummets samtidige Krydshvælv, hvis Halvstensribber mødes i en Toprude (brede Overribber, lagte af Sten paa Fladen). *Taarnets* og Trappehusets nederste Stokværk er muret i »polsk Skifte«, de øvre i almindeligt

Munkeskifte. Taarnrummet, der nu tjener som Vaabenhus, har spids Taarnbue, som ind mod Skibet er dobbeltfalset, i de tre andre Vægge spidsbuede Spareblændinger, og Stjernehvælv med Kvartstensribber. I Mellemstokværkets nordre og søndre Væg findes spidse Spareblændinger. Alle Taarnets ydre Enkeltheder er forsvundne og Klokkestokværket meget stærkt ombygget.

Ligkapellet er helt moderne, men har afløst et af Sten Brahe til Næsbyholm 1587 opført Gravkapel paa samme Plads. I Ligprædikenen over Fru Birgitte Rosenkrantz, begravet 20. Okt. 1588, siges, at hun »i Fjor, som denne Begravelse stod i Bygning, var ofte her hos med hendes kære Husbond og bestillede, hvorledes de vilde have denne Kapel bygt, som hendes Lejested skulde være, som nu er for Øjen at se«³. Under Sydmuren og omkring dens Hjørner findes Granitkvadersokkel med en Rundstavprofil, som muligvis kan stamme fra en ældre (senromansk) Bygning, men ogsaa kan være hugget til Renaissance-Kapellet. I det Indre er bevaret den fladrundbuede Arkade mod Koret og Gravkælderens under Gulvet; den er tøndehvælvet i Retning Nord-Syd og har haft en nu lukket Trappe op til Koret. Iøvrigt er Murene af smaa røde Mursten.

Et *†Gravkapel* for Familien Raben, der ejede Næsbyholm 1775—1804, blev nedbrudt 1854 (se Gravminder).

Kirken staar nu i blank Mur med Skifertage. Det Indre er glatpudset og malet.

INVENTAR

Som Erstatning for et *Altermaleri*, forestillende Engelen ved Kristi Grav, af Fru Ingemann, er nu paa det nye Alterbord opstillet en moderne Krucifiksfigur af blødt Træ. Maleriet, der delvis er ødelagt, henstaar i Sakristiet. Paa Alteret stod (1832) et Krucifiks med Johannes og Maria, rimeligvis Korbuekrucifikset.

†Alterklæde af blaat Fløjl, kantet med Sølvsnore, nævnt 1709.

Altersølv. Kalk, 19,5 cm høj, af kbh. Prøvesølv 1723, med sekstunget Fod, hvorpaa graveret v. Plessens Vaaben, sekskantet Skaft, riflet Knop og samtidig Kumme; Mestermærke for Niels Jonsen 1713 (Olrik 381). *Disk* med samme Vaaben og Mestermærke. Den ældre Kalk og Disk brændte (ifølge Indb. 1755) med Præstegaarden 1721 og fornyedes af Chr. Siegf. v. Plessen. Paa den gamle Kalk skal Otto Brahe have ladet gravere med gamle Bogstaver: »Crucis ibi Dominus cruci affixus Dux vitæ tulit peccata multorum &c« men der manglede noget, da Kalken var i Stykker«⁴. I Regnskaberne 1712—16 nævnes foruden en Kalk og Disk af forgyldt Sølv og en Sølvkalk til senge-liggende, at Grevinden af Frederiksholm i August 1713 gav til Alteret: en

ny Kalk og Disk af forgyldt Sølv, en ny Sølv Oblatæske og en ny Sølv Vin-kande paa 1½ Pot.

†*Klæde* af rødt Fløjl med Sølvta-ker omkring, til at lægge paa Disken, nævnt 1713—16 (Rgsk.).

Alterstager, 44,5 cm høje, sengotiske, med skarpsnoet Skaft, om hvis Midte en sekskantet Profilring.

†*Messehagel* af blaat Fløjl, kantet med Sølvsnore, nævnt 1709.

†*Monstranshus* af kunsthærdigt Ar-bejde havde Indskriften: »Anno mille-simo quingentisimo vicesimo secundo completum est hoc opus tempore Do-mini Johannis Jacobi Vittevadi« (»I Aaret 1522 er dette Værk fuldført i Hr. Hans Jacobsen Vittevads Tid«)⁵.

Font (Fig. 4), romansk, af Granit, af een Sten, med firkløverformet Kumme, 92—95 cm i Tvm., omtrent som i Skel-by. Profilstaven under Kummeranden har en svag Tovsnoing. Stenen er nu oliemalet; et oprindeligt Afløb tilstoppet.

Fad af sydtysk Arbejde, 68,5 cm i Tvm., med Syndefaldsrelief, Minuskelring og Hjort- og I lundfrise. Paa Randen er sam-me Frise og graveret et Vaaben, N W og 1611, sikkert henvisende til Niels Vind til Ullerup og Grundet, ansat i Kancelliet og død som Lensmand paa Bergenshus.

Korbuekrucifiks (Fig. 3), sengotisk, fra o. 1475—1500. Den legemstore Fi-gur, som hænger dybt i Armene, har lukkede Øjne, skarp, tynd Næse, langt proptrækkerkrøllet Haar og Fulds-kæg; smækker Midie, runde udstaaende Hof-ter og snævert Lændeclæde. Det spinkle Korstræ har firkantet Midtskive og til-svarende Endeflader med glatte Fel-ter indenfor Skraakanter. Farverne er ny-modens. Nu i Gravkapellet.

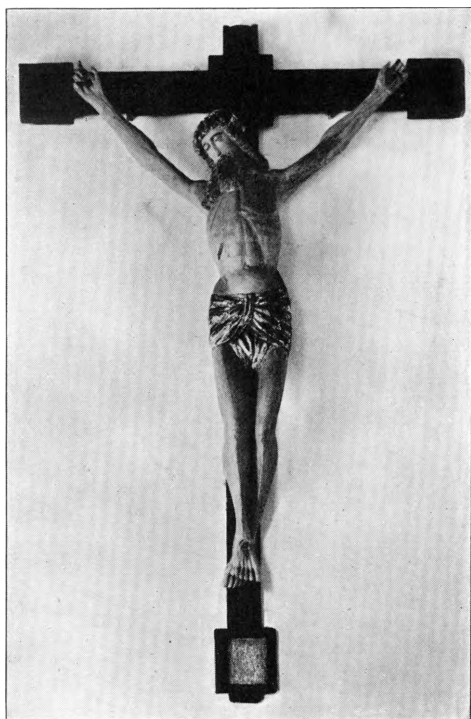

Fig. 3. Næsbj. Korbuekrucifiks.

M. M. 1897

H. M. 1914

Fig. 4. Næsbj. Font.

Krucifiks, af Bly, o. 70 højt, dybthængende Figur i gængse Former fra Tiden o. 1700. Maaske fra en Ligkiste.

Prædikestol og *Stoleværk*, i linealgotisk Stil, stammer fra Hovedstandsættelsen.

Taarnur, af Bertram Larsen, Køge, 1876.

Klokker. 1) Minuskler, adskilte ved smaa Kors eller bomærkelignende Tegn: »Ih(es)us Maria Anna o rex glorie veni cu(m) pace anno d(omi)ni millesimo qvadringentesimo lxxxviii (Jesus, Maria, Anna. O Ærens Konge kom med Fred. I Herrens Aar 1489). I »d(omi)ni« er Begyndelsesbogstavet stillet paa Hovedet. Under Skriftringen er afstøbt to, sikkert italienske Pilgrimstegn; det ene, 6 × 3,5 cm, med Sebastian under en renaissanceagtig Arkade, i hvis rundbuede Tympanon et Kristushoved, det andet, 6,5 × 4,5 cm, med to korslagte Pavenøgler, kronet af Tiara over et Kristushoved i Korsglorie og i Sidevinklerne fyldte med to utydelige Smaafigurer, Peter og Paulus; Tegnet antages at hidrøre fra Jubelfesten i Rom 1475. Endvidere findes et Kors, dannet af fem uklare Brakteat-Afstøbninger, og to Støbemærker for Oluf Kegge og Johannes Pauli (Uldall 214). 2) Omstøbt hos Gamst 1829.

Den store †Klokke skal have haft Indskriften: »Anno Domini 1502

Stolter Kloche er mit Navn, og i Næsby bommer

Pater noster, Ave Mari, Klang, Høst Vinter Vaar og Sommer«⁶.

GRAVMINDER

Kirkens ældste adelige Gravminder, over Medlemmer af Slægterne *Rosenkrantz* og *Brahe*, har været udsat for haard Overlast, og helt forsvundne er to mærkelige †*Epitafier*, der blev aftegnede af Søren Abildgaard 1757 (Fig. 5), begge over Otto Rosenkrantz til Næsbyholm, død 1557, og begge i Rammer af »brændt Pottemager Ler«. Det ene, der iflg. en malet Indskrift var opsat 1557 og 1648 renoveret af Otto Brahe, var »fæstet til Muren paa den sydlige Side op imod Koret« og omfattede et Maleri, »med grove Farver paa en Blyplade«, forestillende Otto Rosenkrantz og Hustru, Fru Ide Gøje. I Rammen var modelleret Ægteparrets 16 + 16 Anevaaben, hvoraf Abildgaard kun har tegnet en Del, og øverst en Højrenaissance-Kartouche med Frelserens Hoved. Det andet, der var oprejst paa den nordre Mur tværs over for det første, har i Midtfeltet baaret Otto Rosenkrantz' Gravskrift (Epitaphium) med latinsk Overskrift, men Inscriptionen, med forgyldte Bogstaver paa sort Bund, var næsten udslettet; Rammen prydedes af hans 16 Aner, og Frelserens Hoved øverst omgaves af en latinsk Omskrift. Iflg. Præsteindb. 1755 var i det mindste det sidstnævnte Mindesmærke opsat af Ottos Broder, Jørgen Rosenkrantz, der formodentlig har forfattet Teksten. Terracotta-Arbejdet var maaske gjort i Statius van Dürens Værksted i Lübeck. I en hvælvet Be-

gravelse under Koret hvilede Ægteparret og en Datter i »Gipskister«, der allerede synes at have været ødelagte før 1755.

I Kapellet findes følgende Gravminder over Næsbyholms Ejere:

Et *Epitafium* (Fig. 6) fra o. 1595 over Sten Brahe, død 1620, har en Tid været nedbrudt og ituslaaet, men er dog i Hovedsagen bevaret, idet det anselige Mindesmærke af sort Marmor og Alabast 1895 paany blev samlet og rejst paa den moderne Spærremur i Kapellets Nordarkade. Mange Enkelt-

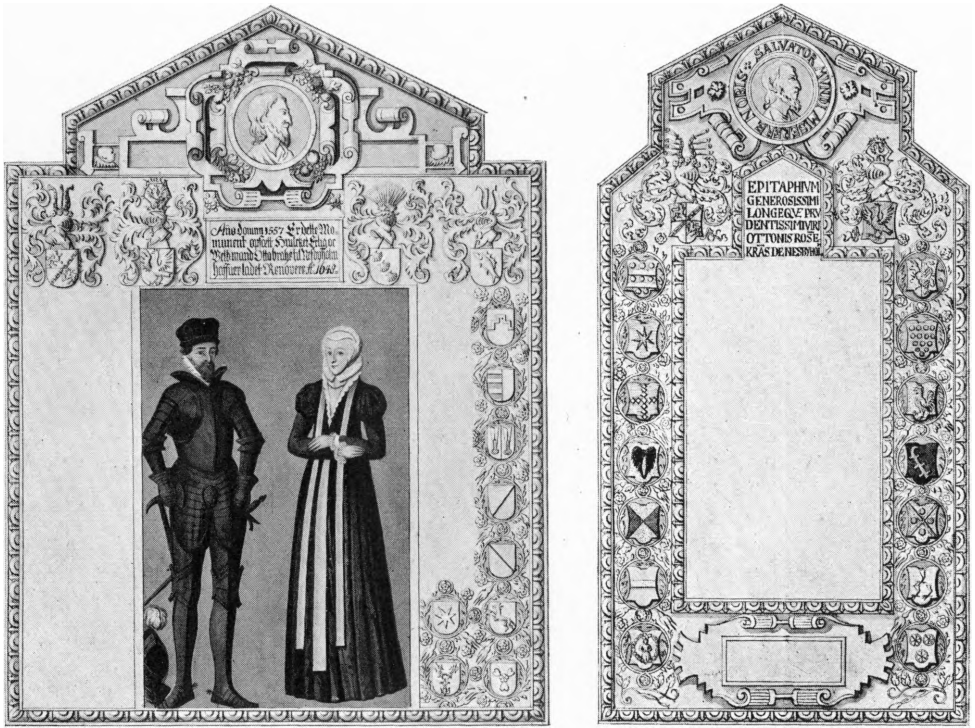
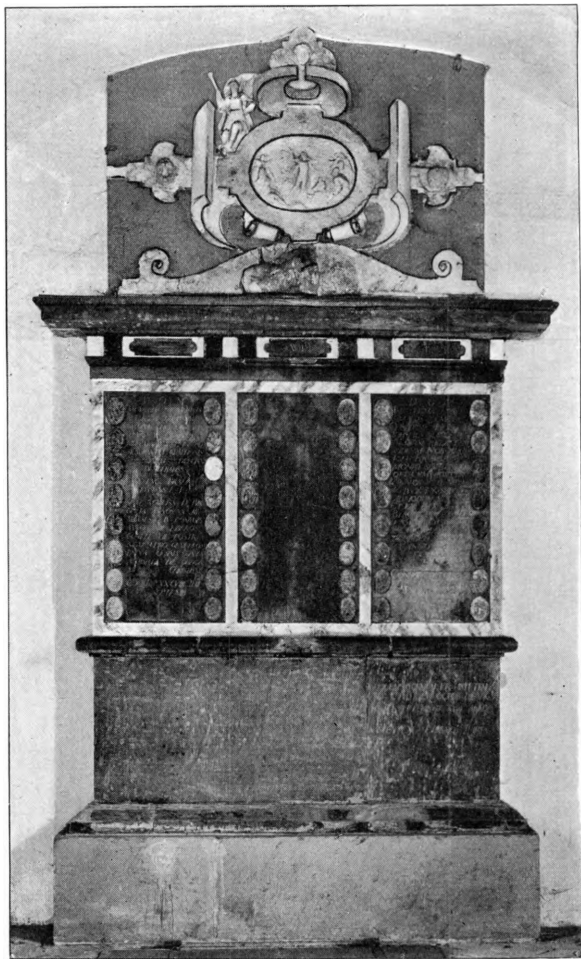

Fig. 5. Næsby. Forsvundne Epitafier, af Terrakotta, fra 1557 over Otto Rosenkrantz til Næsbyholm og Hustru. Tegninger af S. Abildgaard 1757.

heder er udbedrede med Gipsstuk. Af Storstykkets tre sorte Stentavler har de to yderste latinske Indskrift med fordybede, hældende Versaler. Den første Plade meddeler, at Sten Brahe sørgende satte dette til Minde om Hustruen Birgitte Ottesdatter Rosenkrantz. Hun levede 33 Aar 5 Mdr., i Ægteskab 13, fødte 7 Børn og døde 9. Sept. 1588, 25. Dagen efter at have født Tvillinger. Paa den anden Sideplade, med afvigende Skrift, læses, at Sten Brahe satte dette til Minde om hans anden Hustru Christine Holk, Enke efter Hans Krafse; hun var gift med Sten Brahe 8 Aar 5 Mdr. 19 Dage, Moder til to Døtre, Birgitte og Hedvig, og døde 10. Febr. 1599 Kl. 9 (?). Langs hver af de lodrette Kanter paa de tre Plader er der otte ovale Smaafelter, hvori der har været indfældet smaa Alabastrelieffer med Anevaaben; af disse er kun et enkelt, stærkt med-

taget Stykke tilbage, men over dem er indhugget Slægtsnavne, der viser, at Anerækkerne tilhører de to Fruer og Sten Brahe selv. Til hans aldrig udførte Gravskrift har Midtpladen været bestemt. I det høje glatte Postament læses en latinsk Indskrift, ligeledes med fordybede Versaler, over Børnene: Ida

H. M. 1914

Fig. 6. Næsby. Epitafium fra o. 1595 over Sten Brahe, død 1620, og Hustruer.

Brahe, næppe fyldt 10 Aar, død 1586 10. Okt.; Birgitte, kun 8 Dage gl., død 26. Sept. 1579 og en lille Pige født og død 16. Aug. 1588. Denne Indskrift er oprindelig, samtidig med den første Plade. I Storgesimsens Frise findes to Tavler med Forbogstaver til Valgsprog; i første, nu tomme Felt har staaet: FGGRFDIPM, (dvs: Frygt Gud, gør ret, forlad dig ikke paa Menneskene), i andet og tredje læses: HLWA BAWED — GGWDES. Over Storgesimsen er stillet et Topstykke af Alabast, et ovalt Opstandelsesrelief, indrammet i en stor, enkel, men velformet Højrenaissance-Kartouche med Masker, men uden Frugtfyld. Mellem Fligene har siddet to (nu kun een) Basunengle, og foran Fodpartiet findes Rester af en liggende romersk Kriger. — Da Bogstaverne i Christine Holcks Gravskrift afviger fra de to andre Tavlens usædvanlig elegante og fine Skrift, maa

Monumentet være udført før hendes Død 1599, men efter hendes Bryllup 1590. Arbejdet er sikkert gjort i Hans Stenwinckel den ældres Værksted⁷.

I Kapellet er endvidere opstillet tre *Ligkister*, som blev istandsatte 1895.

1) Henrik Bjelkes Hustru, Edele Ulfeld, død 1676. Kisten (Fig. 7) har skraaende Sider og fladbuet Laag, med Læderbetræk og Messingbeslag, drevne i fyldigt Akantusværk. Langs alle Kanterne løber Bølgerankeborter, der paa de lodrette Hjørner ender i ornamentale Kvindelegemer, som har støbte Hoveder.

Jernhankene sidder paa store, hver med to Anevaaben smykkede Skilte, af hvilke de to paa Gavlene foroven har en Engel, de 2×3 paa Langsiderne en flagrende Sløjfe. Paa Laaget er over Hovedenden fæstet et støbt Krucifiks og to messingdrevne Engle, over Fodenden to Anevaaben: Ulfeld og Urup. Indskriftpladen mangler. Paa Væggen over Kisten er desuden anbragt et Ulfeldvaaben, af samme Arbejde som Kistens.

2) Rigsadmiral Henrik Bjelke, død 1683. Kisten (Fig. 8) har lodrette Sider og tresidet Laag med Svinelæders Betræk, store Jernbærehanke og messingdrevne eller støbte, forsøvede Beslag, hvis Ornamentik er tidselagtig Akanthus, Guirlander og lignende. Paa Laagets Gavle sidder et Spejlmonogram mellem Palmegrene, paa dets Overside ved Hovedenden et støbt, forsølvet Krucifiks, ved Fodenden Bjelke-Vaabnet, paa Skraasiderne støbte Anevaaben med Navneplader (oprindeligt 16, nu kun paa 12 Skjolde og 9 Navne) samt ovale, kronede, af Grene omsluttende støbte Smaaplader med Vers i graveret Kursivskrift, lydende f. Eks.:

Mandom	Ærlighed	Dyd
I Strid og Krig	Dend Gamle Sæd	Det War hans fryd
Mandhaffelig	Og Ærlighed	Han held og Dyd
Hans Hierte Blad sig	Hand af sit Hierte	Sig Kunde Paa
Rørte	yndte	Be Flitte
I drab Ning får	Med Hychlerfund	Sin Ungdoms Vey
Hans Blanche Sværd	Sin ord og Mund	Hand Vilde Ey
Fornufft og Mandom	Hand Aldrig Vilde	Med Laste-dynd
Førte.	Pynte.	Besmitte.

De andre Vers har Overskrifterne: »Alderdom, Naade, Arbejde, Børn, Fornøjelse, Fra Ungdoms Aar, Yndist, Salige Død«. Fuldstændig og rigtig Orden er de kingoske Vers trykte i Hofmans Foundationer⁶ som tillige gengiver en forsvunden *†Plade* med Vers af Oluf Rosenkrans⁸.

Over Kisten er ophængt en *Sørgefane* med Split, paa hvis sorte Silkedug der er malet gyldne Ildtunger, Bjelkevaaben og Versalindskrift over »Hoyedle Welbaarne Hendrik Bielche til Elling Gaard«, Ridder af Elefanten, K. M. Gehejmraad, Rigens Admiral, Præsident i Admiralitets Collegio, Assessor i Collegio Status og Højesteret, Guvernør over Island, født 1615 i Norge paa Ellinggaard af de »Bielchers og Brokkenhusers Stamme« og nu hensovet i København 16. Marts 1683. En *Stikkaarde* fra 1700'erne, der hænger paa Korets Sydvæg, kan ikke være Rigsadmiralens.

3) C. F. Bjelke, død 1709. Kisten, der har karnissvungne Sider og hviler paa blystøbte Løver, er helt klædt med Kobber og prydet med forsøvede Metalbeslag i Louis XIV-Barok. Paa Hjørnerne findes svungne Kvindehermer med akantusprydet Skaftvolut og langs øverste Rand en Frise med gennembrudt Baandakantus. Midt paa Langsiden er et kronet Bjelkevaaben i Grene og

Volutornamenter, flankeret af støbte, romerske Krigere, der sidder paa drevne Faner og Trofæer. Paa Laagets tilbagetrædende Karnis er anbragt Anevaaben, nu 10 i Tal, med drevne Felter og støbte Hjelme, paa Gavlenderne Navnetræk. Laagets smalle Overflade har ved Fodenden et Dødningehoved med korslagte Knogler, ved Hovedenden en Messingplade med meget fyldige Personalia i graveret Kursivskrift over Christian Frederick Bielke, Brigadier og Obriste til Fods, Søn af Hendrik Bielke til Ellinggaard, Osterad⁹ og Nesbyholm og Edele Ulfeld til Møllerød, født 8. Maj 1670, gift 23. Juni 1697 med Fru Anna Christina Knuth, Fader til to Sønner og fem Døtre, af hvilke een Søn og tvende Døtre er døde før ham, død 14. September 1709. »Hans Bane Saar fik hand udi Bataillen ved Longeville, hans Liv endte hand i Quarignen«. Slutvers.

Fig. 7. Næsby. Edel Ulfelds Kiste.

Fot. 1895

Iflg. Præsteindberetningen 1758 blev Fru Edel Ulfelds Kiste hidført fra København 1687, sammen med en Kiste, hvori hvilede Datteren Jomfru Dorothe Christine Bielke, død 1676. 1680 blev i den store adelige Begravelse hensat 4 af Henrik Bielkes Børn, der tilforn var begravet i København. Indskriftpladerne fra disse fire Kister findes nu mellem de paa Kapelvæggene ophængte *Kistebeslag*, som er tagne af de i Gravhvælvingen anbragte, sammen-sunkne og forstyrrede Kister:

1) Christian Frederick Bielike [!], Hendrich Bielike og Edell Ulfeld deris Søn, født paa Møllerød 5. Jan. 1656, død i Kiøbenhaffn 4. Oct. 1657. Oval, hvælvet Messingplade i Ornamentkrans med ret grove Blomster, Engle og Dødningehoved og graveret Versalskrift.

2) Jens Christoffer Bielcke, Søn af samme, født i Kiøbenhafn 5. Febr. 1658, død i Kiøbenhafn 1. Dec. 1658. Lignende Messingplade.

3) Anne Sophie Bielcke, født i Kiøbenhaffn 11. Nov. 1663, død sammesteds 13. Juli 1665. Lignende Messingplade.

4) »Jumfru Scharlat Amalia Belcke«, Datter af samme, født i Kiøbenhaffn

29. Juni 1666, død sammesteds 10. Febr. 1667. Lignende Messingplade med fint drevne Tulipaner og andre Blomster.

5) Otte Christopher Ulfeld til Nesbyholm, Søn af Biørn Ulfeld til Raabeløf og Fru Margareta Brahe til Nesbyholm, født paa Nesbyholm Christi Himmelfartsdag 7. Maj 1646, død i Kiøbenhafn 7. Maj 1663. Oval Messingplade i dreven, delvis ødelagt Krans med Putti og Blomster samt kartoucheindfattede Reliefsccener, hvori en Kvinde med en hjerteformet Kande, som hentes eller modtages af en Engel. Versalskrift.

6) Friderick von Plessen, Herre til Nesbyholm og Bavelse, Kammerjunker,

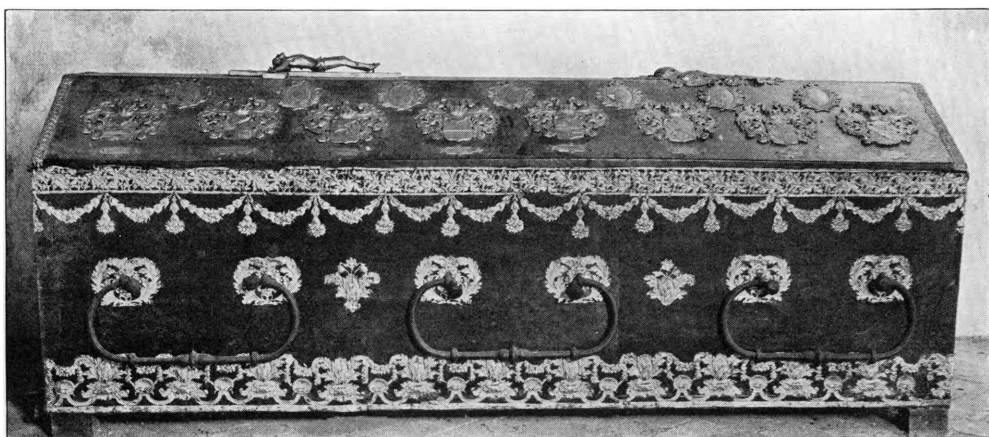

Fig. 8. Næsby. Henrik Bjelkes Kiste.

H. M. 1914

født 21. Febr. 1727, gift med Margretha Charlotta Rosenkrantz 21. Juli 1752, død 10. Febr. 1754. Oval Tinplade med graveret Kursivskrift.

7) Fru Anna Emerentia Wilhelmina Bielke, født von Ahlefeldt, Ægtefælle af den for 8 Aar siden afdøde Oberst Hindrech Chrestoffer Bielke, Moder for 5 af hende efterladte Børn, født 22. Juli 1709, død 22. Jan. 1788. Aflang, firsidet, foroven og forneden skraat rullet Tinplade med graveret Kursivskrift.

8) Gehejmekonferensraad Johan Rudolf Bielke, død 1813. Oval Tinplade med meget medtaget Kursivskrift.

Endvidere nævnes (1755) som gravlagte i Kapellets hvælvede Kælder: Otto Brahe, Steen Brahes Søn, til Næsbyholm, død 1651, med hans tre Hustruer: Margrethe Krause, død 1614, Karen Rud, død 1618, og Anne Bille, død 1653, samt hans Datter Jomfru Karen Brahe; Bjørn Ulfeld til Raabeløf, død 1656, og Hustru Margrethe Brahe, død 1648. Endvidere Fru Elisabeth Trolle, død i sit 26. Aar, 1729, Kammerherre C. S. v. Plessens Hustru med Datteren Christiane, død 1729, 16 Uger gammel.

Af et *Præste-Epitafigium*, nævnt 1755 som »oprejst over en aaben Begravelse paa den anden Side Alteret«, er levnet en i Sakristiet opsat Kalksten, 170 × 130 cm, med Reliefversalskrift over Jørgen Laursen Bentson, Sognepræst i Næsby og Tyvelse i 49 Aar, Provst i 13 Aar, i Ægteskab med 3 Matroner: i 3 Aar med Boel Nielsdatter, død 28 Aar gl. 1630, i 23 Aar med Sophia Hansdatter, død 45 Aar gl. 22. Marts 1654, i 21 Aar med Dorothe Pedersdatter, død 20. Maj 1685; avlede med den første 3, med den anden 19, med den tredje 7 Børn; døde 73 Aar gl. 15. Febr. 1676. »Cippum hunc posuerunt liberi superstites« (»Denne Sten satte de efterlevende Børn«). Religiøs Randskrift og Hjørnecirkler med Evangelistfigurer, imellem de øverste Englehoved, mellem de nederste Navnetræk, Bomærkeskjolde, af hvilke den sidste Hustrus forestiller en Hund med en Pisk over en Top og »vita troch(us)« (»Livet er et Legetøj«).

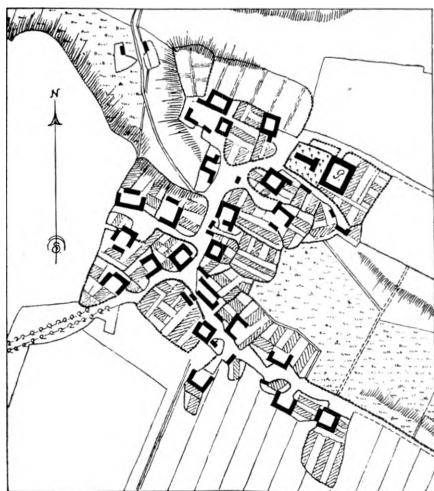

Fig. 9. Næsby 1782.

I samme Begravelse var blevet nedsat Næsby Præster fra Reformationen og deres Familier. Sognepræst Plockross havde her ladet begrave sin Hustru Anna Christina Kluft, død 1754, 42 Aar, med 4 Sønner og 1 Datter.

Da *Kapellet* for Familien Raben blev nedrevet 1854, blev Kisterne herfra nedsatte paa Kirkegaarden paa det Sted, hvor Kapellet havde staaet (Kaldsbog).

KILDER OG HENVISNINGER

Regnskaber 1711—19 (RA). — Kaldsbog 1800—1853 (LA), begyndt 1844 (ved Embedet). — Dokumenter til Skøde 21. April 1711 (RA), heri Kirkens Inventarium 1709. — Præsteindberetninger 1755 (NM), 1758 (LA). — Museumsindberetninger af C. M. Smidt og Hugo Matthiessen 1914. Revideret af C. A. J. og V. H. 1929. — Høyens Notebog XII, 1832. — Mindeblade om Næsbyholm 1885. S. 32. — Berl. Tid. 1895, 26. Juni (om H. Bjelkes Begravelse).

¹ KhS. 5. R. V, 786. ² Kronens Skøder I, 283. ³ Mindeblade om Næsbyholm. 1885. S. 32. ⁴ Pontoppidan: Marmora Danica I, 1739. S. 206. ⁵ Marmora Dan. I, 205, men Indskriften nævnes ikke 1755 eller 1758. ⁶ Pontoppidan: Marmora Danica I, 205 og Præsteindberetningerne. ⁷ Fr. Beckett i Danske Herregaaarde ved 1920, I, 154. Tegning af Abildgaard 1757 (NM). ⁸ H. F. VIII, 439 efter Indberetningerne 1755 og 1758. Marmora Danica I, 205 f. ⁹ Osterad dvs. Østraat i Norge.